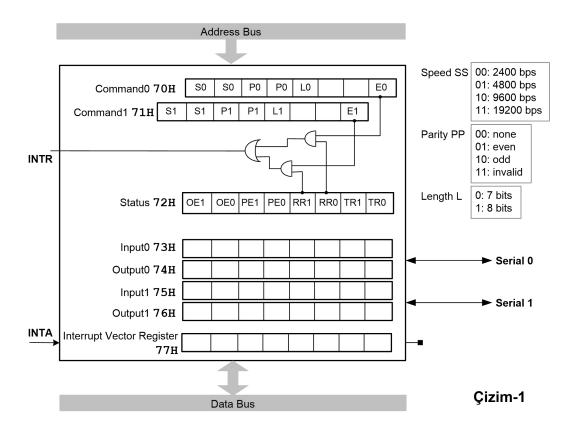
Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

BİL323 İşletim Dizgeleri I Ara Sınav I (13/11/2006) Prof.Dr. Ali SAATÇİ

Süre: 90 Dakika; Intel 80X86 Komut Listesi dışında Kaynaklar Kapalı

Çizim-1'de, iki farklı ardıl bağlantıyı koşut denetleyebilen bir arabirim görünümüne yer verilmiştir. Arabirimin, 80X86 tabanlı bir bilgisayar sistemi içinde yer aldığı, sistemdeki diğer arabirimler arasında, kesilme alındısı yönünden zincirleme bağlantının en sonunda bulunduğu varsayılarak ardıl bağlantılar üstünden, ctrl-z damgasına raslanana değin alınan damga kodlarını okuyup yankılayan ve ilgili dizgi alanına (dizgi_0, dizgi_1) aktarmaya yarayan başlatma ve kesilme yordamlarını yazınız.

Bunu yaparken:

- Arabirim yazmaç içerikleri ve kimi değişmez değerleri olarak, imgeler yerine, yerine göre, ikili, onlu, onaltılı sayısal değerlere doğrudan yer veriniz.
- İstenen yordamlar dışında, veri kesimi tanımına, kesim yazmaçları kurma, kesilme vektörü kurma, yığıt göstergesi kurma gibi işlemlere yer vermeniz isten<u>me</u>mektedir.
- Her yordam (başlatma ve kesilme) ayrı bir sayfaya temiz-pak yazılacak ve sınav süresi sonunda, gözetmenlerce en çok 2 yanıt sayfası teslim alınacaktır. Bu kurala uymayan ve müsvette biçimindeki yanıtlar değerlendirilmeyecektir. Soru kağıdı öğrencide kalabilecektir.

```
baslatma
           proc near
                 al, 10010001B ;Güdüm Yazmaçlarının kurulması
            mov
                 70H, al
            out
                 71H, al
            out
            mov
                 al, FOH
                               ;Kesilme Kimlik Yazmacının
                 77H, al
                                ;kurulması
            out
                dizin0, 00H
            mov
                 dizin1, 00H
            mov
            sti
```

baslatma endp

Aşağıda verilen kesilme yordamı ve onun çağırdığı altyordamlar eşanlı ve hizmet içi öncelikler yönünden serial0 adlı bağlantının daha öncelikli olduğu varsayımına göre yazılmıştır. Buna göre serial1 adlı bağlantıdan gelen bir damga koduna ilişkin işlemler sürerken serial0 adlı bağlantıdan da damga alınması durumunda aynı kesilme yordamına yeni baştan sapılarak serial0 adlı bağlantıdan gelen damgaya ilişkin işlemler yapılıp kesilme yordamından geri dönüşte yine aynı kesilme yordamının kalınan noktasına geri dönülüp serial1 adlı bağlantının işlemleri sürdürülür.

kesilme:

```
push ax
                             ;Bağlam saklama
            push bx
            push dx
            push si
                 al, 72H
            in
            test al, 00000100B
            cnz ardıl0
            test al, 00001000B
            cnz ardıl1
son:
            pop
                 si
                               ;Bağlam günleme
                 dx
            pop
            pop
                 bx
            pop
                 ax
            iret
```

```
in al, 70H ; Maske sıfırlama
            push ax
            and al, 11111110B
            out 70H, al
            in al, 71H
            push ax
            and al, 111111110B
            out 71H, al
            sti
            call hata-sina0 ;Hizmet
            cmp dl, 0
                son0
            jz
            call hizmet0
            cli
son0:
                               ; Maske günleme
            pop
                ax
            out
                70H, al
            pop
                 ax
                 71H, al
            out
            ret
ardıl0
            endp
t-hizmet-0
            proc near
            ; girilen damganın ilgili dizgiye konması
            lea bx, dizgi0
            mov si, dizin0
            in al, 73H
            mov [bx][si], al
            push ax
            ;damga yankılama
yine0:
            in al, 72H
            test al, 0000001B
               yine0
            jz
            pop ax
            out 74H, al
            ;dizgi sonu sınama
            cmp al, ctrl-z
            jг
                devam0
            inc
                dizin0
            ret
devam0:
            in al, 70H
                al, 11111110B
            and
                 70H, al
            out
            ret
t-hizmet-0
            endp
hata-sina0
           proc near
                 al, 72H
            in
            test al, 01010000B
            jnz
                 dön0
            mov
                 dl, Offh
            ret
dön0:
                 al,73
                               ;RRO'in sıfırlanması için boş okuma
            in
                 dl, 0
            mov
            ret
hata-sına0
            endp
```

ardıl0:

proc near

```
ardıl1:
            proc near
            in
                 al, 71H ; Maske sifirlama
            push ax
            and al, 11111110B
                 71H, al
            out
            sti
            call hata-sinal
                               ;Hizmet
            cmp dl, 0
            jΖ
                 son1
            call hizmet1
son1:
            cli
                                ; Maske günleme
            pop
                 ax
                 71H, al
            out
            ret
ardı1
            endp
t-hizmet-1 proc near
            ;girilen damganın ilgili dizgiye konması
            lea bx, dizgil
            mov
                 si, dizin1
            in
                 al, 75H
            mov [bx][si], al
            push ax
            ;damga yankılama
            in al, 72H
test al, 00000010B
yine1:
                yine1
            jΖ
            pop ax
                76H, al
            out
            ;dizgi sonu sınama
            cmp al, ctrl-z
                 devam1
            jΖ
            inc
                 dizin1
            ret
            in al, 71H
devam1:
            and al, 11111110B
                 71H, al
            out
            ret
            endp
t-hizmet-1
hata-sina1
            proc near
                  al, 72H
            in
            test al, 10100000B
                  dön1
            jnz
            mov
                  dl, Offh
            ret
                  al,75H
dön1:
            in
                                ;RR1'in sıfırlanması için boş okuma
                  dl, 0
            mov
            ret
hata-sina1
            endp
```

serial0 ve serial1 adlı bağlantıların (hizmet içi öncelikler yönünden) eş öncelikli oldukları düşünülürse maske sıfırlama ve maske günleme işlemleri, bağlantıdan bağımsız olarak, hep her iki güdüm yazmacındaki işlem izin (E0 ve E1) bitlerinin sıfırlanması ve günlenmesi biçiminde ve kesilme yordamının içinden gerçekleştirilir. Bu durumda ardıl0 ve ardıl1 alt yordamlarına gerek duyulmaz. Kesilme yordamı aşağıdaki görünümü alırlar:

kesilme:

```
;Bağlam saklama
           push ax
           push bx
           push dx
           push si
           in al, 70H ; Maske sıfırlama
           push ax
           and al, 11111110B
           out 70H, al
           in al, 71H
           push ax
           and al, 11111110B
           out 71H, al
                al, 72H
                              ;Hizmet
           test al, 00000100B
                diger
           jz
           sti
           call hata-sina0
           cmp dl, 0
                son
           jΖ
           call hizmet0
           jmp son
           test al, 00001000B
diger:
           jz
                son
                             ;parazit kesilme
           sti
           call hata-sinal
           cmp dl, 0
                son
           jΖ
           call hizmet1
           cli
son:
                             ; Maske günleme
           pop
                ax
                70H, al
           out
           pop
                ax
           out
                71H, al
                              ;Bağlam günleme
           pop si
                dx
           pop
           pop
                bx
           pop
                ax
           iret
```

hata-sına0, hata-sına1, hizmet0 ve hizmet1 alt yordamları, bir önceki şıkta verilenlerle aynıdır. Bu son şıkta da, eşanlı öncelikler yönünden seria10 adlı bağlantı önceliklidir. Ancak burada hizmet içi öncelikler ele alınmamaktadır.